

KUNSTBEDRIJF

een programma van de NCRV over kunst en cultuur

dinsdag **19 september 1989**

Marja Kes in gesprek met John van Gelder en Wim Emmerik

opname : 's morgens in de Brakke Grond

uitzending : 's middags om 4 uur

Presentator (man): volgende week is er in de Brakke Grond een bijzonder festival: het doventheaterfestival. Daar worden verschillende voorstellingen gespeeld, waaronder een aantal kindervoorstellingen. Stuwend gezelschap achter dit geheel is het Handtheater, dat is een collectief van doven, dat zich bezighoudt met gebarentheater.

Marja Kes ging kijken en praatte met John van Gelder en Wim Emmerik, twee medewerkers van het Handtheater.

De gebarentaal wordt gelijktijdig vertaald door een tolk en dat is Mieke Julien.

Wim:

Kijk eens naar die blanke man!

Hij wil de lucht vangen

Hij zegt de lucht is ook van mij.

Maar lucht achter tralies gevangen

is onmogelijk.

Lucht stroomt en waait en blaast vrij.

Kijk eens naar die blanke man!

Hij wil de aarde vangen

Hij zegt: dat is ook van mij.

Maar aarde achter tralies gevangen

is onmogelijk

Het schuift en schuift en schuift vrij.

Kijk eens naar die blanke man!
Hij wil het vuur vangen
Hij zegt: het vuur is ook van mij.
Maar vuur achter tralies gevangen
is onmogelijk
Vuur brandt en brandt en brandt zich vrij.

Marja: Mieke mag ik jou iets vragen. Jij tolkt bij deze voorstelling. Gebeurt dat de hele tijd? Want wat ik zie is gebarentheater en jij vertelt wat er gezegd wordt.

Mieke: ik tolk maar hele kleine stukjes. Af en toe een stuk zonder tolk met gebaren alleen en af en toe een klein stukje met tolk.

Marja: jullie hebben het doventheater opgericht. Waarom eigenlijk? Wat is het precies?

John: we wilden gebarentheater laten zien. Horenden zijn de dovencultuur niet gewend en daar om willen we laten zien wat het is. Door theatervoorstellingen en horenden daarbij uit te nodigen, zodat zij kunnen zien wat dovencultuur is. Kijk, rolstoelers en blinde mensen hebben dezelfde cultuur als iedereen. Zij praten de taal van iedereen, maar doven niet. Die hebben een andere taal, die gebaren. En dat willen we laten zien. Dat moeten we opbouwen en er meer publiciteit aan geven.

Wim: het is wel bekend dat doven gebaren gebruiken, maar niemand ziet het! Er wordt wel over gepraat, maar wat het nou eigenlijk is, dat kunnen we alleen maar laten zien.

Marja: ik heb net een stukje gezien over de Ontmoeting, dat gaat over de Indianenkultuur. Waarom over Indianen?

John: omdat vroeger heb ik vaak op de televisie gezien en in de kranten gelezen over de politiek in Amerika ten opzichte van de Indianen. Blanken die zich afreageren op de Indianen en zich verrijken ten koste van hen. Dat soort dingen gebeuren ook in Zuid Afrika ten opzichte van de negers en hier in Nederland bijvoorbeeld ook met de Turken. En dat heeft een overeenkomst met doven. Onze cultuur is ook onderdrukt. Wij vinden dat alle culturen recht hebben op een gelijke behandeling. In juli ben ik naar Amerika geweest op vakantie en ook bij de Indianen op bezoek. En toen zag ik dat ze in een moeras woonden. De blanken wonen daar goed in Florida, maar de Indianen wonen tussen de krokodillen, de muskieten en het is er heel erg vochtig. Er zijn ook Indianen die kunnen gebaren.

Wim:

Kijk eens naar die blanke man
die wil de Indiaan vangen
Een Indiann achter tralies gevangen
Ja, dat is mogelijk
maar zijn geest denkt en droomt zich vrij

Presentator: het doventheaterfestival begint maandag 25 september in de Brakke Grond in Amsterdam en duurt tot en met zaterdag. En u kunt dan onder andere De Ontmoeting zien van het Watertheater, Mijn Leven, een solovoorstelling van Jean Couprie en De Rommelgeest van theater Wapper.

Van 9 tot en met 26 november organiseert het Handtheater met de Stichting Welzijn Doven Amsterdam een groot internationaal gebarenfestival.